

Birlikte Eklerin İşlevleri

Functions of Joint Affixes

Hasan KARACA*
Gaziantep Üniversitesi

Özet

Birlikte ekler, tamlama veya öbek kurarak dilbilgisel anlam ilgileri sağlayan ek kalıplarıdır. Bu kalıplar, birden fazla ekin bir arada kullanılmasıyla oluşmuştur. Birlikte ekin işlevini kendisini oluşturan eklerin hiçbirini hem söz dizimi hem anlam olarak tek başına karşılayamamaktadır. Ekler, yeni bir işlevi birleşerek yerine getirmektedir. Türkçede bu kullanıma uygun olarak on yedi kalıp tespit edilmiştir. Bu eklerin on tanesi fiillerle yedi tanesi de isimlerle kullanılmaktadır. Fiillerle kullanılan birlikte ekler zarf-fiil öbekleri kurar. İsimlerle kullanılan birlikte ekler, belirtili / zincirleme isim tamlaması, tekrar öbeği veya iki durum ekli öbek kurma işlevine sahiptir. Bu çalışmayla, birlikte eklerin anlam ve söz dizim bakımından işlevleri ele alınıp incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: ek, birlikte ek, tamlama, öbek, eklerin işlevleri.

Abstract

Joint affixes are the patterns which provide grammatical meaning references by forming complements or phrases. These patterns have occurred by the usage of multiple affixes in company. None of the affixes which bring about the joint affixes, can correspond the function of the joint affix itself in terms of both syntax and semantic. The affixes realize a new function by unifying. As convenient to this usage seventeen affix patterns have been fixed in Turkish. Ten of them are used with verbs and seven of them are used with nouns. The joint affixes which are used with verbs constitute adverbial participle phrases. The joint affixes which are used with nouns have the function of forming definite/chain noun complement, reduplication or phrases with two case affixes. In this study, functions of joint affixes with regard to semantic and syntax have been examined.

Keywords: affixs, joint affix, complement, phrases, function of affixes.

Giriş

Kendi işlevleri dışında yeni bir işlevi karşılamak için birlikte kullanılan ekler 'birlikte ek' denir. Yapı olarak aynı ekin tekrarı veya farklı ikili ek kalıbından oluşur. Birlikte ek kavramı ve bu kavramın ifade ettiği ekler, hem yapısal hem de işlevsel olarak Türk diline ait yeni bir değerlendirmedir. Bu değerlendirmenin sahibi Delice, birlikte ekleri ilk defa "Türk Dilinde İşlevsel Ek Tasnifi Denemesi" adlı çalışmasıyla ortaya koymuştur (2000: 228). Zikredilen makaledeki sınıflandırmaya dayanan "Türkiye Türkçesinde Eklerin İşlevleri" adlı tarafımızca hazırlanmış olan doktora tezinde de söz konusu ekler ayrı bir başlık altında incelenmiştir (Karaca, 2013: 333-344). Yine, Delice "Türkçenin Ekleri Yapı Olarak Nasıl Sınıflandırılmalı?" bildirisiyle birlikte ekleri, eklerin oluşturduğu dil bilgisel yapı kategorisi olarak değerlendirir ve

* Dr., Gaziantep Üniversitesi, Türk Dili Bölümü, e-mail: karaca@gantep.edu.tr

"fiillerle birlikte ek", "isimlerle birlikte ek" olmak üzere iki alt başlık altında ele alır (Delice, 2013).

Karşıladıkları anlam bakımından birlikte ekin işlevi ile kendisini oluşturan eklerin işlevleri farklıdır. Birlikte ek yapısını oluşturan ekler, asıl işlevlerini terk ederek yeni bir işlev için bir araya gelmiştir. Oluşan anlam, ancak iki ekin birlikte kullanılmasıyla mümkün olmaktadır. Burada -tıpkı birleşik kelimelerdeki işleyiş gibi- tek ekin karşılayamadığı anlam alanının birden fazla ekten oluşmuş 'birlikte ek' aracılığıyla karşılanması söz konusudur. Bu ekler, genellikle zarf işlevlidir. Zarf-fiil ekleri veya zarflarla karşılanan birçok anlam ilgisi birlikte eklerle de ifade edilebilir.

Türkiye Türkçesinde tespit edebildiğimiz kadarıyla on yedi birlikte ek vardır. Bunların on tanesi fiillerle, yedi tanesi isimlerle kullanılmaktadır. Buna göre, "-DI -AcAk", "-DI -AlI", "-DI -AsI", "-DI -mAdI", "-DI mI-", "-DIğInA -AcAğInA", "-mAz mI-", "-mIş -mAmIş", "-mIyor mu-", "-r / -Ar / -Ir -mAz" ekleri fiillerle; "-DAn -A", "-I -InA", "-Im / -In -m / -mIz / -n / -nIz / -I / -sI / -IArI", "-I -InA", "-I -IncA", "-I -I", "-I -sIz" ekleri isimlerle kullanılan birlikte eklerdir.

Eklerin birlikte kullanımıyla oluşmuş birlikte ek kalıpları, yapı olarak söz dizimsel işleve sahip olup öbek kurar. Bunlar, isim tamlaması, zarf-fiil öbeği, tekrar öbeği ve iki durum ekli öbektir. Ek, fiillerle zarf-fiil öbeği, isimlerle isim tamlaması, tekrar öbeği veya iki durum ekli öbek kurmaktadır. "İki durum ekli öbek", Delice tarafından "*Birleşenleri oluşturan her iki ismin bir durum eki alması ile oluşan ekli bir kelime öbeğidir. Birinci isim ayrılma; ikinci isim de yönelme durumu eklerini alır: [yediden / yetmiş], [köyden / kente]...*" (2007: 43) şeklinde tanımlanıp örneklenmektedir.

Birlikte Ekler

Adlara Getirilen Birlikte Ekler

-DAn -A eki

-DAn ve -A durum eklerinden meydana gelmiştir. İki durum ekli öbekler kurar. İki durumlu öbekte -DAn -A eki, kavramlar arası sınırların başlama ile bitme noktalarını çıkış ve bitiş ifadesiyle anlatır. Bu yapılar, zarf, isim veya sıfat olarak kullanılır:

"Çocuk, onu [*tepeden tırnağa*] şöyle bir süzüp üstü peçeteyle örtülü bir tabak uzattı." □ E. Şafak, TDK, BTS).

"[*Tıraştan tıraşa*] yüzüne bak." (N. Hikmet).

"Koşarsın [*pencereden pencereye*]." (C. S. Tarancı).

-DAn ...-A eki, çekim edatlarıyla kullanıldığında edat öbeğinin isim unsurunu oluşturur. Bu kullanımda birlikte ekin ifade ettiği anlam, edatla pekiştirilmiş olur. "*/+DAn...+A/ tamlayıcısıyla ilgili söyleyebileceğimiz diğer bir husus, tamlayıcının ...kadar, ...dek, ...değin gibi edatlarla kullanılabilmesidir. Yapı, bu şekilde edat grubu da oluşturmaktadır.*" (Sev, 2002: 253).

[*Sabahtan akşama kadar*] seni bekledi.

[*Buradan oraya değin*] susacaksın.

[*Yerden göğe dek*] haklısın.

-I -InA eki

Karaca,H. /JSS 13(1) (2014) :91-98

Ek, III. tekil şahıs iyelik eki ve -A durum ekinin birlikte kullanılmasıyla oluşmuştur. Ekin her iki unsurunda da iyelik eki vardır. -I ...-InA eki, tekrarlanmış kelime kalıbında kullanılır ve tekrar öbeği kurar. Kurduğu tekrar öbekleri, 'bir şeyin karşılığı veya eşiti' anlam ilgisine sahiptir:

[Boşu boşuna] bu kadar yolu yürüdü.

Davul [dengi dengine] çalar. (atasözü).

Dediklerimi [harfi harfine] yerine getirmiş.

-Im / -In -m / -mİz / -n / -nİz / -I / -sİ / -lArİ eki

İlgi ve iyelik eki, birlikte ek olarak belirtili veya zincirleme isim tamlaması kurar. İyelik ekleri, mülkiyet, aidiyet, şahıs ifadesi, gösterme, ilgi, pekiştirme gibi işlevlerle (Ergin, 2009: 225) birden fazla unsuru bağlayarak tamlama kurucu ek olma özelliği taşır. Aynı şekilde ilgi eki de iyelik ekinin sahiplik bildirme işlevine sahiptir (Boz, 2013: 23) ve tamlama kurar.

İlgi ve iyelik eki, birlikte ek olarak bazen tamlamanın unsurları arasında anlam ilgisi kurar bazen de tamlamanın kendisiyle bir anlam bildirir. Ekin şahıslara göre çekimine dayanan farklı şekilleri vardır.

Parça-bütün ilişkisi kurma

Tamlayan ve tamlanan arasında mensubiyet ve aitliğe dayanan parça-bütün ilgisi kurar. Tamlamanın unsurları arasındaki parça-bütün ilişkisi, ya bütünün kendi bünyesindeki parçasını ya da bütünün dış dünyaya ait parçasını belirtmeye yöneliktir:

"[*Senin dudakların*] pembe,

Ellerin beyaz." (C. Külebi).

"Geçende yanımdan geçti de tanıyamadı aval, o [*kalabalığın içi*]nde." (H. Taner, TDK, BTS).

Komşu, [*komşunun külü*]ne muhtaçtır. (atasözü).

Tamlamayı oluşturan unsurlar yer değiştirebilir, tamlamayla tamlanan arasına başka ifadeler girebilir:

"Dante gibi [*ortasındayız ömrün*]." (C. S. Tarancı).

"Gittik o son diyara ki [*serhaddidir yerin*]." (Y. K. Beyatlı).

"Sevip sevip yâri ele kaptırmak,

[*Kara bahtın* bana eski *iş*]dir." (Sabahattin Ali).

Nesneler tamlayan olduğunda tamlanan eki sadece iyelik anlatır, şahıs ifade etmez (Gülsevin, 2007: 12):

[*Suyun akışı*]na göre yol alırız.

[*Bunun nesi*]ni beğenmedin?

Bu tamlamaların bazısında tamlayana getirilecek -A durum eki, birlikte ekin yerini tek başına tutar:

Bir zamanlar bu [*insanların hizmetçisi, kapıcısı*]ydım. // Bir zamanlar bu [*insanlara hizmetçi, kapıcı*]ydım.

Bu çocuk, [*ömrünüzün neşesi*] oldu. // Bu çocuk, [*ömrümüze neşe*] oldu.

Pekiştirme

Birlikte ek, "kendi" dönüşlülük zamirinin tamlanan olması durumunda pekiştirme işlevindedir. Bu işlevde "kendi" zamirinin "dönüşlülük" ve "-In" ekinin "belirtme" özelliği etkilidir:

Birlikte Eklerin İşlevleri

[*Etin kendisi*] yağlıydı.

[*Adamın kendisi*] anlattı bunları.

[*Oyuncuların, seyircilerin kendileri*] kabul etti burayı.

Sıfat ilişkisiyle vurgulama

Bu ek, tamlananın tamlayanın özelliğini, niteliğini anlattığı veya tamlayanı belirtme sıfatı ilişkisiyle ifade ettiği isim tamlamaları kurar. Bu tamlamalar, bir tür ters çevrilmiş sıfat tamlamasıdır; ancak, yapıyı ters çevirerek sıfat tamlaması kurmak her zaman mümkün değildir. Mümkün olanların bir kısmı ise isim tamlamasıyla aynı anlamı karşılamaz. Birlikte ek, bu isim tamlamalarında 'vurgulama' işlevindedir:

[*Adamın iyisi*] alışverişte belli olur. (atasözü).

[*Tarlanın taşlısı*], [*kızın saçlısı*], [*öküzün başlısı*]. (atasözü).

[*Bilgilerin, delillerin, belgelerin tümü*]ne ulaşmaya çalışıyoruz.

[*Adamın biri*] durmadan konuşuyordu.

Tamlanan, sıfat-fiil veya sıfat-fiil öbeği olabilir:

[*Uyanığın önde gideni*]dir o.

Sende gördük [*bakışların en korkmazı*]nı, [*kararlısını*].

Tamlama, tamlayanın tekrarıyla oluşturulabilir. Bu durumda, tamlananın nitelik bildirmesi derin yapıda kalmıştır:

[*Zenginlerin zengini*]ydi bu aile.

[*Beterin beteri*] vardır.

Gösterme / işaret etme

Birlikte ek, tamlananı gösterme, işaret etme işlevleriyle isim tamlaması kurar. Karahan, ilgi ekiyle belirtme hâli eki arasında işlev ortaklığı olduğuna işaret eder ve bu ortaklığın eklendikleri ismi belirtme olduğunu söyler (1999: 605-611):

"[*Rızkın* onda *dokuzu*] ticarettedir." (Hz. Muhammed).

[*Benim gibisi*] kanar böyle şeylere.

[*Elmanın kilosunu*] iki liraya çıktı.

Ekin gösterme işlevinde kullanıldığı bazı isim tamlamaları, kalıplaşmıştır. Kalıp hâlindeki bu tamlamalar, belirtisiz isim tamlamalarının kavram anlatma özelliğine eş değer bir ifade gücü taşır:

[*Sözün özü*], hepimiz duyarlı olmalıyız.

[*İşin doğrusu*], kendi hatamızı geç fark ettik.

Yine [*günün adamı*] sen oldun.

-II -InA eki

-II ...-InA eki, sıfat yapan -II ile III. tekil şahıs iyelik ve -A durum ekinin birleşmesiyle oluşmuş -InA yapısının birlikte kullanılmasından oluşmuştur. Ek, belirtme ve sınırlandırma işlevleriyle tekrar öbekleri kurar:

"Sevmek, [*başlı başına*] saadettir." (A. Gündüz, TDK, BTS).

Kimse gelmeden her şey [*yerli yerine*] konuldu.

-II -Inca eki

Karaca, H. /JSS 13(1) (2014) :91-98

-II ile iyelik teklik 3. kişi eki, zamir n'si ve eşitlik ekinden mürekkep -InC ekinin birlikte kullanılmasından oluşmuştur. Ekin kurduğu tekrar öbekleri tarz anlatır: "Kaldırırma [*boylu boyunca*] yatmıştı." (A. Ağaoğlu, TDK, BTS). Her şey [*yerli yerince*] konulmuştu.

-II -II eki

-II ... -II birlikte eki, iki kavram arasında bağ kurma işleviyle tekrar öbekleri kurar. Tekrar öbeği, bir arada bulunma, grup ve topluluk bildirir:

"Türkçede eskiden beri görülen ve birbirine yakın iki kelimedede çift olarak kullanılan bu ek bir arada bulunma ifade eder. İki nesnenin bir arada bulunduğunu, iki nesnenin beraber olduğunu, kısacası iki nesnenin meydana getirdiği topluluğu ifade eder. Yani iki nesne, iki isim arasında bir bağ vazifesi görür. Aşağı yukarı 've' manasına gelir." (Ergin, 2009: 172).

Ergin ayrıca, ekin baştan beri ikili yapıda olduğunu, ayrı bir ek olan sıfat yapma eki -II ile karıştırıldığını ve bunun sonucu olarak eklerin fonksiyonlarının birleştiğini belirtir (2009: 173):

"Günlük gazetelerimizin dilinden anlamak için yanımızda [*irili ufaklı*] lügat kitapları taşıyacağız." (B. R. Eyuboğlu, TDK, BTS).

"Hem ev idaresi bakımından daha [*derli toplu*] yaşarız." (Y. K. Karaosmanoğlu, TDK, BTS).

-II -sİz eki

Olma anlatan -II ile yokluk ve silme anlatan -sİz eklerinin birlikte kullanımından doğmuştur. Ek, tekrar öbekleri kurar. Bu tekrar öbekleri; plansız, rastgele veya kontrolsüz olma anlatır.

"Anahtar deliği karanlıktı, içerden [*belli belirsiz*] sesler geliyordu." (Y. Atılğan, TDK, BTS).

"Masa ara sıra [*belli belirsiz*] titriyordu." (Y. Atılğan, TDK, BTS).

Onun ani ve [*yerli yersiz*] çıkışlarına biz de alışmıştık.

Fiillere Getirilen Birlikte Ekler

-DI -AcAk eki

-DI ...-AcAk eki, görülen geçmiş ve gelecek zaman kipi eklerinin birlikte kullanılmasıyla oluşmuştur. Zarf-fiil işleviyle yargı hükmünde durum bildirir. Yapı, sözdizimsel olarak zarf-fiil öbekleri de kurar. Bu durumda ekin kurduğu zarf-fiil öbeği, çabukluk ve yaklaşma anlatır.

"[*Oldu olacak*] bunu makamla söyle de bari biraz eğlenelim." (O. C. Kaygılı, TDK, BTS).

"Bir gamzeli rüzgâr yetecek / Ha [*itti*] beni ha [*itecek*]." (Ö. L. Mete).

-DI -AlI eki

Görülen geçmiş zaman kipi eki ve -AlI zarf-fiil ekinin birlikte kullanımı sonucu oluşmuştur. Cümlede asıl fiilin gerçekleşme süresinin dayandığı zamanı ve sürüp gitme bildirir. "*Hareket zaman başlangıcı ifadesiyle zarf olarak fiile bağlanmaktadır.*" (Tiken, 1999: 356). Gülsevin, bu ekle yapılmış zarf-fiil öbeğini (benzer yapılarla birlikte) birleşik zarf-fiil olarak değerlendirir (2001: 133). -DI ...-AlI eki, tamamladığı

Birlikte Eklerin İşlevleri

asıl eylemin sürecini pekiştirir: "-AI eki, işlev bakımından güçlendirilmek üzere, yaygın olarak kendisinden önce gelen ve şahıs ekleri de alabilen, görülen zaman ekiyle birlikte de kullanılır: *aldım alalı, bildim bileli, duydum duyalı, oturdum oturalı vb.*" (Korkmaz, 2003: 72).

"Ben [*geldim geleli*] açmadı gökler." (S. Karakoç).

Bu oyun [*çıkıçı çıkalı*] eve geç gelmeye başladı.

-DI -AsI eki

Görülen geçmiş zaman kipi eki -DI ile -AsI sıfat-fiil ekinin birlikte kullanılması sonucu oluşmuştur. Ek, zarf ilgisiyle asıl fiildeki hareketin başlangıcını anlatır. Ekteki -DI unsuru, şahıslara göre çekimlenebilir:

"Biz bu meslek kusurundan [*oldum olası*] kendimizi kurtaramamış ve hâlâ kurtaramamaktayız." (B. Felek, TDK, BTS).

-DI -mAdI eki

Görülen geçmiş zaman kipi eki -DI'nın fiilin olumlu ve olumsuz biçimine getirilmesiyle oluşan birlikte ektir. Kurduğu zarf-fiil öbeğiyle zamanda tezlik anlatır. Ek, asıl fiille eş zamanlı diyebileceğimiz durum bildirir. Ekin her iki unsuru da şahıslara göre çekimlenebilmektedir:

[*Oturduk oturmadık*] sen aradın.

Adımı [*attım atmadım*] kaçmaya başladı.

-DI mI- eki

'-Inca, -DIğInda veya -DIğI zaman' anlam ilgilerine sahip zarf-fiil öbekleri kurar. Ekin kurduğu öbek ile asıl fiil arasında eylem-sonuç ilişkisi söz konusudur. Önermeler arasında bağlantı kurar (Aksan, 1998: 205). Ek, asıl eylemin anlamını "kesinlik" ifadesiyle pekiştirir:

"Zekâ [*olmadı mı*] akıl biraz hımbıl kalıyor." (A. İlhan, TDK, BTS).

"Dostlarından birine [*kızdı mı*] onun salonda asılı duran resmini alır, ayak yolunun duvarına asar." (S. Birsal, TDK, BTS).

"Züğürtlükten, telefonumuz [*kesildi mi*] ona bir selam yollar açtırdık." (Y. Z. Ortaç, TDK, BTS).

-DIğInA -AcAğInA eki

DIğInA ...-AcAğInA ek kalıbı, -DIk ve -AcAk sıfat-fiil eklerinin -A durum ekiyle birleşmesi ve bu birleşiklerin birlikte kullanılması sonucu oluşmuştur. Ek, tekrarlanan fiillerde zarf işlevi görür. Ekin kurduğu zarf-fiil öbekleri -genellikle- olumsuz durumları aktarmada kullanılır:

Bence [*Gittiğine gideceğine*] pişman oldu.

-mAz mI- eki

-mAz ve -mI eklerinin asıl işlevleri dışında birlikte kullanımıyla oluşmuş ek kalıbıdır. Ek, asıl fiili '-Inca, -DIğInda, -DIğI zaman veya sebep' anlam ilgileriyle tamamlayan zarf-fiil öbekleri kurar. Kurduğu zarf-fiil öbeği ile asıl yargı arasında sebep-sonuç ilişkisi vardır. Bu öbekler, cümle kuruluşunda yapılarıdır ve şahıslara göre çekimlenebilir.

[*Durup durup çocuğa sahip çıkemez mi*], deli oluyorum.

Karaca,H. /JSS 13(1) (2014) :91-98

[*Bütün bunlardan sonra suçunu inkâr etmez mi*], şaşış kalıyorum.
[*Herkesin içinde bana bağır maz mısın*], işte o zaman kızıyorum sana.

-mİş -mAmİş eki

Öğrenilen geçmiş zaman kipi ekinin olumlu ve olumsuz biçimiyle birlikte kullanılması sonucu oluşmuştur. Ekin kurduğu zarf-fiil öbekleri, zamanda belirsiz çabukluk bildirir. Kullanımı pek yaygın olmayan bir ektir (Yücel, 2000: 108).

Aradan bir saat [*geçmiş geçmemiş*] fark edilmişler.

Beş dakika [*beklemiş beklememiş*] çağırmişlar.

-mIyor mu- eki

Olumsuzluk (-mA), şimdiki zaman (-yor) ve soru (mI-) eklerinin birlikte ek olarak kullanılmasıyla oluşmuş ek kalıbıdır. Cümlede asıl yargıyı '-IncA, -DIğIndA, -DIğİ zaman veya sebep-sonuç' anlam ilgileriyle tamamlayan zarf-fiil öbekleri kurar. Ekin kurduğu öbekler, cümle kuruluşundadır ve şahıslara göre çekimlenebilir:

[*Her gün beni kapıda karşılamıyor mu*], bütün yorgunluğumu unutuyorum.

[*Erkenden karşıma dikilmiyor mu*], iyice sinirleniyorum.

[*Gözlerini süzerek bakmıyor musun*], kızgınlığım hemen geçiyor.

-r / -Ar / -Ir -mAz eki

Geniş zaman kipi ekinin olumlu ve olumsuz biçimiyle birlikte kullanılması sonucu oluşmuştur (Yücel, 2000: 106). Ek, zarf-fiil öbekleri kurar. Zamanda tezlük bildiren başlangıç zarf-fiillerini asıl fiile bağlar. Asıl fiille gecikmesiz zamandaşlık anlatır (Tiken, 1999: 352). Söz konusu 'zamandaşlık' tam bir eş zamanlılığı anlatmaz. Cümlede zarf-fiil öbeğinin bildirdiği gerçekleşme zamanı, asıl fiilden hemen öncedir:

"Ormancı da [*gelir gelmez*] yıkar masayı." (türkü sözü).

"Kara gözlüm, efkârlanma, gül gayrı;

İbibikler [*öter ötmez*] ordayım.

Mektubunda diyorsun ki: "Gel gayrı!"

Sütler kaymak [*tutar tutmaz*] ordayım." (B. S. Erdoğan).

Bu yapı, sıfat olarak da kullanılabilir:

[*Olur olmaz*] işlerle uğraşıp vakit kaybetmeyelim.

Sonuç

Türkçede eklere dayalı anlam ilgilerinin bir kısmı birden fazla ekin beraber kullanılmasına dayanan "birlikte ek" kalıplarıyla sağlanmaktadır. Bu ek kalıpları, söz konusu anlam ilgilerini genellikle öbek kurarak karşılar. Birlikte eki oluşturan ekler, görev ve yapı olarak tek başlarına karşılayamayacakları yeni bir işlev için bir araya gelmiştir. Bu ekler, isimlerle kullanıldığında isim tamlaması, tekrar öbeği veya iki durumlu öbek; fiillerle kullanıldığında ise zarf-fiil öbeği kurar.

Kaynakça

Aksan, Doğan (1998), *Anlambilim*, Engin Yayınevi, Ankara.

Birlikte Eklerin İşlevleri

- Boz, Erdoğan (2013), *Türkiye Türkçesi Biçimsel ve Anlamsal İşlevli Biçimbilgisi*, Kitabevi, Ankara.
- Delice, H. İbrahim (2000), "Türk Dilinde İşlevsel Ek Tasnifi Denemesi", *Cumhuriyet Üniv. Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 24, Sivas, s. 221-235.
- Delice, H. İbrahim (2007), *Türkçede Sözdizimi*, Kitabevi, İstanbul.
- Delice, H. İbrahim (2013), "Türkçenin Ekleri Yapı Olarak Nasıl Sınıflandırılmalı?" İstanbul Üniversitesi, VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi, 30 Eylül - 4 Ekim 2013, İstanbul.
- Ergin, Muharrem (2009), *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.
- Gülsevin, Gürer (2001), "Türkiye Türkçesinde Birleşik Zarf-Fiiller", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt II / Sayı: 2, Afyonkarahisar, s. 125-143.
- Gülsevin, Gürer (2007), *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları, Ankara.
- Karaca, Hasan (2013), *Türkiye Türkçesinde Eklerin İşlevleri* (Basılmamış Doktora Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 2013.
- Karahan, Leyla (1999), "Yükleme (Accusative) ve İlgi (Genetive) Hâli Ekleri Üzerine Bazı Düşünceler", *3. Uluslararası Türk Dil Kurultayı 1996*, Ankara, s. 605-611.
- Korkmaz, Zeynep (2003), *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*, TDK Yayınları, Ankara.
- Sev, İ. Gülsel (2002), " /+DAn... +A/ Yapısına İlişkin", *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Derneği Yayınları, Türkoloji Dergisi*, C.15, S.1, Ankara, s. 247-259.
- Tiken, Kâmil (1999), "Türkiye Türkçesinde Basit ve Birleşik Zarf-Fiillerin İfade ve İşlevleri", *Türk Dil Araştırmaları Yıllığı-Belleten [2003]*, C. -I-II, S. 42, Ankara, s. 281-364.
- Yücel, Bilâl (2000), "Türkiye Türkçesinde Zarf-fil Eklerinin Yapı Bakımından Sınıflandırılması", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S. 9, Sivas, s. 75-114.